

భగవద్ ప్రేమ కులు

రచన: శ్రీ కవుల ఆంజనేయశర్మ
శ్రీ జి. ఎస్. కె. సాయిబాబా

(గత సంచిక తరువాయి)

తనకు విర్పాటు చేసిన గదిలోకి వెళ్ళాడు రాజా. మణి మేడపైకి వెళ్ళింది.

* * *

పరీక్షలకు బాగా కష్టపడి చదివి పేపర్లన్నీ బాగా రాశారు నాగమణి, ప్రకాశరావు. రత్నమ్మ గార్లతో చెప్పి కాకినాడ ప్రయాణం ఆయ్యాడు రాజా. ఆ సాయంత్రం ఇద్దరూ కలుసుకున్నారు.

‘ప్రయాణం ఈ రాత్రికేనా రాజా?’ అంది ఆతని చొక్కాగుండీలు సవరిస్తూ మణి.

‘రెండు గంటల జనతాకి’ అన్నాడు.

‘నన్ను మరచిపోకండి?’ అంది నాగమణి.

‘మణి!’ ఆరిచాడు రాజా.

‘ఏం?’ అంది.

‘నన్నే అనుమానిస్తున్నావా? ఇన్నాళ్లూ నీతో కలిసి మెలసి తిరిగానే, ఆమాత్రం అర్థం చేసుకోలేవా?’ బాధగా అన్నాడు రాజా.

‘షమించు రాజా!’ తల దించుకుంది.

‘కోపమొచ్చిందా?’ అంటూ ప్రేలితో గడ్డం ఎత్తాడు.

‘త్వరలోనే వచ్చేస్తారుగా?’ అంది.

‘పిచ్చిదానా, నిన్ను విడిచి నేనుమాత్రం వుండ గలనా?’ కరుణ సర్దుతూ అన్నాడు రాజా.

‘మీవాళ్ళతో అన్ని విషయాలు మాట్లాడి, వెంటనే వివరంగా ఉత్తరం వ్రాయండి. త్వరగా రావడానికి ప్రయత్నించండి. నాకేం తోచదు.’

‘నాకుమాత్రం తోస్తుందా మణి! ఆలాగే చేస్తాను.’

నాగమణి కళ్ళంట నీళ్లు జలజల రాలాయి.

‘మణి! ఏమిటిది? కన్నీరు పెడుతున్నావా?’ కం గారుగా అడిగాడు రాజా.

‘అచ్చే లేదు’ అంది.

‘మరేమిటిది?’ అన్నాడు రుమాలుతో ఆమెకళ్లు ఒత్తుతూ.

‘నాకోరిక నెరవేరేసమయం ఆసన్నమయిందనే ఆనందం, నన్ను మీరు విడిచివెళుతున్నారనే బాధ, ఈ రెండూ మిశ్రితమై వచ్చిన కన్నీటి భాషులు!’ అంది.

‘మణి! ఏమిటా మాటలు? వెళ్ళాలని నాకూ యిప్పం లేదు. కాని, కన్న తల్లిదండ్రులకు ఒక్కసారైనా కనబడి సంతృప్తి నివ్వాలిగా అందుకని, మన వివాహం గురించి చెప్పి ఒప్పించటానికని’ అన్నాడు.

రాజావత్తుంపై తలవచ్చి ఆతని కళ్ళలోకి చూస్తోంది నాగమణి.

మణి తలను నిమురుతూ, హృదయానికి గట్టిగా ఆమెను అదుముకొని కళ్ళు మూసాడు రాజా.

కంపార్టుమెంటులోని లెట్లు కాంతిని వెదజల్లుతున్నాయి. కిటికీలోంచి గాలి కంపార్టుమెంటులోకి వీస్తోంది. ప్రేయిన గరిజ్జా సామర్లకోట ప్లాట్ ఫారంవద్ద ఆగింది. రాజా లెడర్ కేసులో దిగి సిద్ధంగావున్న జనతా ఎక్కాడు. తలుపులన్నీ మూసి వచ్చి కూర్చున్నాడు. సిగరెట్ వెలిగించాడు. పొగ వదులుతూ ఆలోచిస్తున్నాడు.

రెండుకోణ్ణుల వస్త్రానని నాగమణితో చెప్పివచ్చాడు తను. కాని సుమారు నెలయింది. రెండుకోణ్ణుల వేళ్ల వాడే తను. కాని ఎస్తేటు వ్యవహారాలు చూసుకొనేసరికి చాలాకాలం పట్టింది. తను ఇల్లు చేరినసాయంత్రమే తన తల్లిదండ్రులకు నాగమణిపాటో చూపించి ఎలావుందని అడిగాడు.

‘ఎవరునాయనా అమ్మాయి?’ అడిగారు తల్లిదండ్రులు.

‘బాగుందా లేదా, చెప్పండి ముందు’ అన్నాడు.

‘అమ్మాయికేం రత్నంలా వుంది! ఎవరు?’ ప్రశ్నించింది తల్లి.

‘విశాఖపట్నంలో లాయరు ప్రకాశరావు గారున్నారు. వారి అమ్మాయి.’

‘లాయరు ప్రకాశరావా?’ ఆశ్చర్యంతో అడిగారు తండ్రి.

‘అవును నాన్న గారూ! చాలా పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించారు ఆయన. వారికుమార్తె ఈమె. పేరు ‘నాగమణి’; మీకోడలు’ అన్నాడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

‘రాజా!’ ఆరిచారు గట్టిగా రామచంద్రరావు గారు.

‘నాన్న గారూ’ భయంతో అన్నాడు రాజా.

కోపంతో రామచంద్రరావుగారి మొఖం కందింది. కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. పెదాలు అదురుతున్నాయి. శరీరం ఆపాతమ సకం వణుకుతోంది. తన కొడుకుపై కోపం పెరిగిపోతోంది ఆయనికి. ఆపరిణామానికి రాజా కంపించి పోయాడు. అతని మొహంలో చిరునవ్వు అంతరించి, ఆ స్థానే భయం గూడు కట్టుకుంది.

‘రాజా! అంతటివాడవయావా? నీ తల్లిదండ్రు లేమయ్యారనుకున్నావ్? చచ్చారనుకున్నావా? నీ బంధువులు మట్టిలో కలికారనుకున్నావా?’ గర్జించారు.

‘నాన్న గారూ!’ భయపడ్తూ అన్నాడు రాజా. చెంప చెక్కుమంది. రాజా కళ్ళలో నీరు గిరున తిరిగింది.

‘నీ కవరూ లేరనుకున్నావా? దిక్కు లేనివాడ వయ్యావా? నీబంధువులు, మాతాపితలమధ్య ఎంతో వైభవంగా జరుగవలసిన నీ పెళ్ళి ఈవిధంగా జరపుకున్నావా?’ అన్నారు రామచంద్రరావుగారు.

‘నాన్న గారూ’
‘నీ పెళ్ళిచూచి ఎంతో ఆనందిద్దామనుకున్నానే! నీ కోరిక ప్రకారమే చేద్దామనుకున్నామే! ఇలా...దిక్కు లేనివాడిలా పెళ్ళి జరుపుకోవలసిన ఖర్చు నీకేం పట్టింది? నిజంగా నాగుండెల్ని చీల్చిపారేశావు రాజా! చీల్చిపారేశావు’ అన్నారు.

‘నాన్న గారూ!’
‘చూ! సిగ్గులేకపోతే సరి. నాన్నా అని పిలవడానికి, అనుకున్నదొకటి, జరిగింది వేరొకటి, హే భగవాన్, ఏమిటయ్యా నీ లీలలు?’ అన్నారా భగవంతునివైపు చేతులు జోడిస్తూ.

‘నాన్న గారూ! మీరు పొరబడ్డారు’ అన్నాడు రాజా.
‘నేను పొరబడ్డానా? నీవు మతివుండే మాట్లాడుతున్నావా?’ అన్నారు కోపంగా.

‘ఆ! మతుండే మాట్లాడుతున్నాను. మీ రెండుకిలా వ్యధ పొందుతున్నారో ఆర్థం కావడంలేదు. మీ పుత్రునిగా నన్ను ఆరం చేసుకోండి. నే నేనాడైనా మీ మాటకు ఎదురుతిరిగేనా? మీ కేదీ తెలియకుండా విషయనా చేశానా? పోనీ అంతెందుకు, మీమనసుకు బాధ కలిగించేలా ప్రవర్తించానా? చెప్పండి’...అన్నాడు.

‘లేదు. కానీ ఈనాడు నువ్వీలా...’ రుద్దకంఠంతో అన్నారు.

‘నాన్న గారూ! ఎప్పుడూ మీ కిష్టంలేనివి, తెలియనివి ఇప్పుడు చేసానంటే ఎలా నమ్ముతున్నారు?’

‘నీవు చెప్పేమాటలు, చూపిన ఫాటో.’
‘అదా మీకోపానికి కారణం? ఆమె, మీకు కాబోయే కోడలు’ అన్నాడు రాజా.

‘నీజంగానా?’ అన్నాయ దంపతులిద్దరూ.
‘అవును, నన్ను నమ్మండి! ఈవిషయంలో మిమ్మల్ని అంగీకరింపచేద్దామని చెప్పాను.’

‘అయితే పెళ్ళి జరుగలేదా?’ అన్నారు ఆశ్చర్యంతో.
‘లేదు నాన్న గారూ!’

దాంతో రామచంద్రరావుగారి మనస్సు కుదుట పడింది. ‘రాజా! తొందరపడి కొట్టాను. నన్ను మన్నించు’ అన్నారు.

‘నాన్న గారూ! అంతమాటనకండి! ఎంతైనా మీ పుత్రుణ్ణి, మీ చేతి దెబ్బతిని చాలా రోజులయింది. ఈ నాడు మళ్ళీ ఆభాగ్యానికి నోచుకున్నాను’ అన్నాడు రాజా.

‘చూడు అబ్బాయి! అమ్మాయి బాగుంది. మధ్య కుటుంబీకరాలైనా ఫరవాలేదు. వెంటనే మహాలాసాం పెట్టినా! ఏమంటావ్?’ అన్నారు.

‘అలాగే నాన్న గారూ! మరొకవిషయం’ అన్నాడు.
‘ఏమిటది?’ అన్నారు రామచంద్రరావుగారు.

‘సంతోషవార్త! నాకోవిషయం చెప్పాలి మీరు.’
‘అలాగే’ అన్నారు రామచంద్రరావుగారు.

‘మీకు చిన్నప్పుడు ప్రకాశరావు అనే స్నేహితులు ఉండేవాడట కదూ?’

‘అవును, కొన్ని కారణాలవల్ల ఇద్దరు విడిపోయాం. తిరిగి కలుసుకోనేలేదు. ఎక్కడున్నాడో? ఏం చేస్తున్నాడో పాపం’ అన్నారు.

‘అయినతోనే మీ రిప్పుడు వియ్యమందబోయేది’ అన్నాడు రాజా నవ్వుతూ.

‘ఆ! త్రుళ్ళిపడ్డారు’ ఆ ప్రకాశరావో? ఎక్కడున్నాడు? ఆత్రుతగా ప్రశ్నించారు.

‘అవును, ఆయనే! వికాఖపట్నంలో వున్నారు. వారి అమ్మయే నాగమణి.’

‘ఆహా! ఎంత అద్భుతం? విడిపోయిన నా స్నేహితునితో వియ్యమందటం నిజంగా విధివిలాసం. ఎంత సంతోషకరవార్త చెప్పావ్...చాలాకాలంనుండి వాడి

నొకసారి చూడాలని వుంటావుండేది. వాడివాడ ఎక్కడా తేలియలేదు, అది ఈనాడు నీవల్ల నెరవేరడం నిజంగా గర్వించతగ్గవిషయం. ఎంతటివాడవయ్యావు రాజా! అతను నా స్నేహితుడని నీకలా తెలిసింది? విడిపోయేటప్పటికి నువ్వు చిన్నవాడివిగదా!' అన్నారు రాజు చంద్రరావుగారు.

'మీపేరు చెప్పగానే తక్కినవిషయాలన్నీ ఆయనే చెప్పేకారే' అన్నాడు రాజు.

'అవును, వాడు నన్ను మరవడని తెలుసు!' అన్నారు సంతోషంగా.

'లాయరుగా వృద్ధిలోకి వచ్చాడన్నమాట! పోనీలే, అదే కావలిసింది. నువ్వు భోజనానికి వెళ్లు రాజా! ఎస్టేటు వ్యవహారాలు చూచుకొని వెంటనే వెళ్లు వికాఖపట్నం. ముహూర్తం పెట్టిస్తా' అన్నారు.

'అలాగే!' అంటూ మేడపైకివెళ్ళాడు డ్రెస్ మార్చుకునేందుకు రాజు.

* * *

నాగమణి ఏం చేస్తుంది? తనపై కోపంగా మాటలాడుతుంది కాబోలు. నిష్కారం జేస్తుంది. ఏం చెయ్యాలి? భరించక తప్పదు. పాపం, ఎంత ఆశపడిందో రెండు రోజుల్లో వస్తానంటే, ఆ వ్యవహారాలన్నీ ముగించేసరికింతకాలం పట్టింది. లెటర్ రాకాను, స్టేషనుకి వస్తుంటే ఎన్నిసార్లు పిలిచినా కోపంతో మాట్లాడదుకాబోలు, ఇందుకు ఊమాపణలు తెల్పాలి, బ్రతిమాలాలి! ఎన్నో విధాల ఇలా వూహించుకుంటున్నాడు రాజు. సిగరెట్ పూర్తిగా కాలి చుర్రుమనేసరికి ఇహ లోకంలో పడ్డాడు, కిటికీలోనుండి సిగరెట్ బెటకు విసిరేస్తూ చూశాడు, జనతా శరణంతో దూసుకుపోతోంది. వాచీ చూశాడు, సరిగ్గా తెల్లవారుఝాము నాలుగుగంటలైంది.

జనతా గరిస్తూ చిన్నచిన్న స్టేషనుజాటుతూ, పెద్ద స్టేషన్ లో ఆగిపోతూ సాగుతోంది. పట్టణంపై టకటక చప్పుడుచేస్తూ వేగాన్ని ఆధికం చేస్తోంది. వెన్నెల పుచ్చపువ్వులా కాస్తోంది, తారలు మిణుకుమిణుకు మంటూ శకాంతుడితో ఆటలాడుకుంటున్నాయి. మేఘ మాలికలు ఎవర్నీ చూడకుండా పరుగునపోయి చంద్రుణ్ణి కప్పతున్నాయి.

చెట్లపై వెన్నెలపడుతూ మెరుస్తోంది. కొండలు,

కోనలు, పొలాలు, ఎలక్ట్రిక్ స్తంభాలు, చెట్లు, పుట్టలూ, గట్టులూ వెనక్కినెట్టుతూ జోయగా సాగుతోంది జనతా.

చల్లనిగాలి వీస్తోంది. రాజు కిటికీలోనుండి చూడటం ఆపి, లెటర్ కేసునుండి నవలాకటి బెటకుతీసి చదువ సాగాడు, ఒక పావుగంటకు నిద్రాదేవి అతన్ని ఆవరించింది. బెర్డుపై ప్రక్కకు వాలిపోయాడు.

ట్రెయిను తనపని తాను చేసుకుపోతోంది.

తెల్లవారి ఆరుగంటలయింది. తూర్పు నూర్యభగవానుడుడయించాడు. కిరణాలు నలుదిశలా ప్రాకుతున్నాయి. పక్షులు కిలకిలారావముచేస్తూ ఆహారానికి బయలుదేరుతున్నాయి. పశువుల్నితోలుకొని రైతులు పొలాల్లోకి వెళ్తున్నారు.

రాజుకి మెలుకువ వచ్చింది. ఆరోజు జనతా లేటవడంతో ఆస్టేషనులో జనం ఎక్కువమంది ట్రెయిన్ ఎక్కసాగారు. వర్షం పడటంమూలాన ప్లాట్ ఫారంపై ఆక్కడక్కడ నీరు నిలిచివుంది. ఇంకా వర్ష పుచుక్కలు పడుతూనేవున్నాయి టుపటపమంటూ, కంపార్టుమెంటు దిగి కాఫీ త్రాగివచ్చాడు రాజు. తిరిగి ట్రెయిన్ కదిలింది.

రాత్రి వర్షంవల్ల భూమంతా తడిగా వుంది. చెట్లపై నీటిబిందువులు బానుని కిరణాలకు మిలమిలా మెరుస్తున్నాయి. గాలికొమ్ములు వూగుతూంటే రెమ్మలపైవున్న నీటి బిందువులు వరి సున్నట్లుగా క్రిందికి పడుతున్నాయి.

ట్రెయిన్ ఆరుగంటకు వాల్తేరు ప్లాట్ ఫారంవద్ద ఆగింది. ఇంజను నీటికి వెళ్ళింది. రాజు లెటర్ కేస్ తీసుకొని, ప్లాటుఫారంపై కాలు పెట్టగానే ఎవరో తున్నున తుమ్మారు, ఎడంకన్ను బెదిరింది, కాలు తిడబడింది, మనస్సు ఎదో కీడును శంకిస్తోంది. ఏమిటా అని ఆలోచిస్తూ నాగమణికోసం చూతూ కలయజూచాడు రాజు. ఎక్కడా కనిపించలేదు. బెటకువచ్చి రికాలో తూర్పున్నాడు. 'గాంధీ స్ట్రీట్' అన్నాడు. రికా కదిలి వేగాన్నందుకుంది. సిగరెట్ వెలిగించి ఏమిటా శరీరం అదురుతోందని ఆలోచించసాగాడు.

కొంత సేపటికి నాగమణి యింటినుండు ఆగిందాకా రికా దిగి గేటు తెరిచాడు. 'మ్యాస్!' అంటూ ఒక పిల్లి ఎదురైంది. లోని కడుగెట్టి ఆగిపోయాడు, తలుపులు వేసున్నాయి. ప్రక్కకు తిరిగాడు, తామిద్దరూ కలుసు

కుంటూవుండే ప్రదేశంలోని చెట్లు కూకటివ్రేళ్ళతో సహా నేల కూలివుంది, ఆ ప్రదేశమంతా నిరీవంగా తయారైంది. రాజా కిడేం అరం కాశేడు. 'వూరికళ్ళారేమా? వెలితే తనకి ఉ తరం రానేదిగా! ఏమిటిది? మనస్సు అదురు తోంది' అనుకున్నాడు.

అప్పటికే శవాన్ని స్మకానానికి తీసుకుపోయారు. ప్రకాశరావు గా రింటిముందు రికా ఆగటంచూచి చుట్టు ప్రక్కలవారు వచ్చారు. 'ఏం బాబు ఎవరు కావాలి? ఆడిగిందొక ము తెదువు.

'ప్రకాశరావు గారండీ! వూళ్ళారేరా?' అన్నాడు.

'ఇంకెక్కడి ప్రకాశరావు బాబూ' అంది ఆమె.

'ఆ! ఏమిటమ్మా మీరనేది?' కంగారుగా అడిగాడు రాజా.

'ఏం చెప్పను నాయనా, నోరు రావటంలేదు' కళ్లు వరుకుంటూ అందా ము తెదువు.

'ఏంమ్మా? ఏం జరిగింది? నామనస్సు కంగారు పడు తోంది, గుండెలు అదురుతున్నాయి, శరీరం కంపిస్తోంది, చెప్పండమ్మా!' అన్నాడు దీనంగా రాజా.

'మనోవ్యాధితో నాగమణి మంచ మెక్కింది. అది ముదిరిపోయింది. ఆజబ్బుతో మనిషి బాధపడి వూరిగా నీరెక్కిపోయింది. డాక్టరు లాభం లేదని చెప్పారు. తెల్లవారురూము నే ఈలోకాన్ని విడిచివెళ్ళింది' అందామె.

'ఆ! మరణించిందా?' అరిచాడు దుఃఖంతో.

'అవును బాబూ! శవాన్ని స్మకానానికి తీసుకు వెళ్ళా రిప్పడే' అంది దుఃఖంతో ఆమె.

'అయ్యో! ఎంత ఘోరం జరిగింది? ఒక్క నెలలో ఇంత మార్పా? భరించలేని బాధ! నా ఆశలన్నీ అడి యాశలయ్యాయి. ఎన్ని వూహించానో, ఎన్ని కోరికలు పెంచుకున్నానో, ఎన్ని చేయాలనుకున్నానో, ఎన్ని గాలిమేడలు కట్టానో-అవన్నీ తుణుం లో నశించిపోయా యి. అయ్యో మణీ! ఏమిటి ఘోరం? నీ రాజా ఏమయ్యా డనుకున్నావ్? నన్ను విడిచి వెళ్ళిపోయావా? ఎన్ని కోరి కలతో వచ్చానో అన్నీ నేలరాలాయి, నాజీవితం అంధ కారబంధురమైంది. నా జీవనజ్యోతి ఆరిపోయింది. నేను జీవించలేను. నేను నీ వెనకాలే వస్తున్నాను. నేను వేగం గా రాలేదని యింతశిక్ష విధించావా? ఈ బాధ భరించ లేను మణీ' అంటూ తల బాదుకొని దుఃఖిస్తున్నాడు. అతని ప్రేమ భగ్నమయింది. కోరికల సాధంనుంచి విధి అతన్ని వేరుచేసింది. తపనచే అతని హృదయం మండి పోతోంది, గుండెలు బద్దలవుతున్నాయి. మనిషి నీరసించి పోతున్నాడు. దుఃఖం భరించలేకపోతున్నాడు.

చటాలున వెనుదిరిగాడు. వెంటనే రికాలోకి వురికి

'పోనీయ్ స్మకానానికి' అరిచాడు.

రికా కదిలింది. రికాలో కాళ్ళపై తలపెట్టుకొని కుమిలిపోతూ కన్నీరు కారుస్తున్నాడు. 'పోనీయ్, ఇంకా వేగంగా పోనీయ్' పిచ్చిగా అరిచాడు.

'క్షమించండి సార్! ఇప్పటికే ఎంతో వేగంతో తొక్కుతున్నాను, ఇంకా ఎక్కువైతే అక్కిడెంటు తప్ప దు' అన్నాడు.

'నా జీవిత భాగస్వామీ పోయినప్పుడు నేను బ్రతి కుండిమాత్రం ఎందుకు?' అంటూ ఏడ్వసాగాడు.

కొంత సేపటికి స్మకానం చేరింది రికా. క్రిందకురికి పరుగున ప్రవేశించాడు రుద్రధూమిలోకి.

అప్పటికే దహనసంస్కారాలు వూరిచేసుకొని వెను దిరిగిన డాక్టరు రాజారావు, ప్రకాశరావుగారు కనిపిం చారు రాజాకు.

'ప్రకాశరావు గారూ! ఏదీ నామనెక్కడ? ఆమె శవాన్నయినా చూడనివ్వండి' కోదిస్తూ అన్నాడు.

'ఇంకెక్కడి మణి. అంతా అయిపోయింది రాజా!' అంటూ ముఖానికి చేతులు అడ్డంపెట్టుకొని దుఃఖించారు ప్రకాశరావు గారు.

'ఎంత శిక్ష విధించావ్? ఆఖరికి నేను చేసిన చిన్న నేరానికి నీముఖమైనా చూపటాని కిష్టపడలేదా? మణీ!' అంటూ భయంకరంగా అరిచాడు రాజా.

'అయిపోయినదానికి ఎంత విచారిస్తేమాత్రం యేం లాభం బాబూ!' అన్నారు డాక్టరు రాజారావు గారు.

ముగురూ యింటికి చేరారు. కళకళలాడుతున్న ఆ గృహం కళావిహీనమైంది. ప్రకాశరావు, రత్నమ్మగారు దుఃఖానికి అంతేలేదు పాపం! డాక్టరు రాజారావు గారు వారిని ఎంతగానో ఓదార్చి, రెండురోజులుండి వెళ్ళి పోయారు.

రాజామాటప్రకారం కొన్నిరోజులు కాకినాడలో అతని యింటివద్ద ఉంటానికి నిశ్చయించుకొని ప్రకాశ రావు, రత్నమ్మ గారు అతనితో ప్రయాణమయ్యారు.

కథాంజలి

[చక్కని కథల మాస పత్రిక]

[స్థాపితము 1933]

విడి ప్రతి ... 25 పై.
సంవత్సర చందా ... రూ 5-00
(ప్రత్యేక సంచికలతో సహా)
అన్ని హిగ్గిన్ బాతమ్స్, స్వదేశమిత్రన్
బుక్ స్టాల్స్ లోనూ దొరకును.